proLékaře.cz | 13.11.2026

Diabetes mellitus, diabetická retinopatia, gravidita a glaukóm

Vladimír Krásnik, editor tohto čísla

Vážené čitateľky, vážení čitatelia,

napísať editorial, ako som práve zistil, nie je žiadna maličkosť. Vážené kolegyne a kolegovia, dúfam, že Vás zaujmem, navnadím a posmelím, aby ste sa pustili do čitania celého 3. tohtoročného čísla nášho spoločného časopisu Forum diabetologicum.

Úvodný článok si dal neľahkú úlohu, zodpovedať na otázku včasnosti a dôležitosti liečby diabetu a ako ju dosiahnuť. Odpovede, a nie len na túto jednu otázku, podrobne rozpracoval autor prof. Š. Svačina z 1. lekárskej fakulty Karlovej univerzity v Prahe.

Článok Diabetická retinopatia 3. Chirurgická liečba autorov J. Štefaničkovej a V. Krásnika, z Oftalmologickej kliniky UN v Bratislave, vhodne nadväzuje na dva uverejnené články vo vlaňajšom ročníku časopisu Forum diabetologicum a svojím obsahom komplexne uzatvára pohľad na diabetickú retinopatiu. Na tento článok nadväzujú kazuistiky venované problematike diabetickej retinopatie počas gravidity, v ktorých autorky z pracovísk v Banskej Bystrici a Bratislave na základe vlastných skúseností a pozorovaní podávajú veľmi výstižný pohľad na uvedenú problematiku a možnosti sledovania a liečebného zvládnutia progresie diabetickej retinopatie v gravidite. O skúsenosti s liečbou diabetického edému u diabetika 1. typu podávaním preparátu blokujúceho VEGF informujú v kazuistike autorky z Popradu.

Zaujímavý, pozoruhodný a zmysluplný projekt, o ktorom v dvoch príspevkoch informuje doc. E. Martinka, Oftalmologické reading centrum vznikol koncom roku 2012 v spolupráci medzi Slovenskou diabetologickou spoločnosťou a Slovenskou oftalmologickou spoločnosťou, konkrétne na pracoviskách Národného endokrinologického ústavu v Ľubochni ako špecializovaného diabetologického pracoviska a II. oftalmologickej kliniky FNsP F.D. Roosevelta v Banskej Bystrici a Centrom Oftal vo Zvolene. Už dnes možno hodnotiť obrovský prínos tohto projektu, ktorý predovšetkým smeruje k zlepšeniu diagnostiky a liečby metabolických ochorení, akým je aj diabetes mellitus a jeho očné prejavy. Ostáva pevne veriť, že tento projekt neostane ojedinelý a v blízkej budúcnosti si nájde nasledovníkov, čo predovšetkým ocenia naši pacienti.

Článok Diabetes mellitus a glaukóm M. Praženicovej sa venuje vzťahu ochorenia diabetes mellitus a primárneho glaukómu s otvoreným uhlom a sekundárného glaukómu, neovaskulárnemu glaukómu. Informuje o jednej z často „neriešiteľných" neskorých komplikácií ischémie sietnice, ktorá je podrobne od A po Z rozobratá s vlastnými skúsenosťami autorky, ktorá sa uvedenej problematike dlhodobo venuje.

Recenzia zoznamuje s monografiou Diabetes and ocular disease amerických autorov Scottovej, Flynna a Smidyho, ktorá odzrkadľuje najnovšie poznatky v diagnostike, liečbe a prevencii diabetických zmien, s ktorými sa stretneme predovšetkým v oftalmologickej praxi. Autori čerpajú z vlastných skúseností, čo robí knihu atraktívnou, ľahko pochopiteľnou a prehľadnou. Je to kniha, po ktorej radi siahneme opakovane.

Správy z medzinárodných kongresov, konkrétne kongresu Americkej diabetologickej asociácie, Európskeho kongresu o osteoporóze a osteoartritide, Európskeho kardiologického kongresu a 23. diabetologických dňov aj 10. vedeckej konferencie v Topoľčiankách vhodne dopĺňajú toto bohaté číslo a informujú o najnovších poznatkoch v diagnostike, liečbe a prevencii vo viacerých oboroch, ktoré úzko súvisia s diabetom a jeho skorými i neskorými komplikáciami.

Súčasťou čísla je aj test SACCME, ktorým si môžete opäť overiť, ako ste sa zoznámili s novými faktami. Test sme volili zámerne veľmi jednoducho s prihliadnutím na skutočnosť, aby ho zvládli aj kolegovia z iných oborov, a nie len oftalmológovia. Posledná otázka je skôr pre pobavenie, odľahčenie a zamyslenie nad danými skutočnosťami.

Pevne verím, že po prečítaní tohto veľmi zaujímavého čísla si všetci obohatíte svoje poznatky a vedomosti, ktoré budete môcť uplatňovať v reálnej terénnej a klinickej praxi a v medziodborovej spolupráci.

V Bratislave 28. augusta 2013
S úctou Váš

doc. MUDr. Vladimír Krásnik, PhD.